

RAMBURSAREA SPRIJINULUI NAȚIUNII GAZDĂ ACORDAT FORTELOR ARMATE STRĂINE CARE PARTICIPĂ LA ACTIVITĂȚI MILITARE PE TERITORIUL ROMÂNIEI

*REIMBURSEMENT OF THE HOST NATION SUPPORT
GRANTED FOR FOREIGN ARMED FORCES PARTICIPATING
IN MILITARY ACTIVITIES ON THE ROMANIA'S TERRITORY*

*REMBOURSEMENT DU GOUVERNEMENT D'APPUI NATIONAL
POUR LES FORCES ARMÉES ÉTRANGÈRES PARTICIPANT
AUX ACTIVITÉS MILITAIRES SUR LE TERRITOIRE DE LA ROUMANIE*

Cdor.ing.drd. Ștefan-Daniel COTIGĂ*

În literatura de specialitate, sprijinul națiunii gazdă este definit ca fiind un domeniu al logisticii aplicabil tuturor activităților militare care au loc pe teritoriul unei națiuni gazdă, la care participă forțe armate străine. În țara noastră, procedurile folosite pentru acordarea și rambursarea acestui tip de sprijin logistic, elementele organizaționale și modalitățile de rambursare a sprijinului națiunii gazdă sunt cele specifice NATO. Toate acestea fac ca sprijinul națiunii gazdă acordat forțelor armate străine să poată fi compensat corect și ușor, într-un interval de timp rezonabil.

In the specialty literature, Host Nation Support is defined as an area of logistics applicable to all military activities taking place in the territory of a host nation with the participation of foreign armed forces. In our country, the procedures used for granting and reimbursing this kind of logistic support, the organizational elements and ways to reimburse the Host Nation Support are all NATO-specific. All of this makes the Host Nation Support granted for foreign armed forces able to be compensated correctly and easily within a reasonable timeframe.

Dans la littérature militaire, le soutien du pays hôte est défini comme un domaine logistique applicable à toutes les activités militaires se déroulant sur le territoire d'un pays hôte et faisant intervenir des forces armées étrangères. Dans notre pays, les procédures utilisées pour octroyer et rembourser ce type de soutien logistique, les éléments d'organisation et les moyens de rembourser le soutien du pays hôte sont spécifiques à l'OTAN. Tout cela fait que le soutien du pays hôte aux forces armées étrangères peut être compensé correctement et facilement dans un délai raisonnable.

Cuvinte-cheie: Host Nation Support; North-Atlantic Treaty Organization; logistic; resurse; acordare.

Keywords: Host Nation Support; North Atlantic Treaty Organization; logistics; resources; granting.

Mots-clés: soutien du pays hôte; Organisation du Traité de l'Atlantique Nord; la logistique; ressources; prix.

Până de curând, în îndelungata istorie a conflictelor armate, drept războaie de apărare erau considerate a fi doar cele desfășurate pe propriul teritoriu național al unei țări, duse în vederea apărării acestuia. Începând cu a doua jumătate a secolului trecut, în relațiile politico-militare internaționale,

au fost acceptate și chiar considerate a fi acțiuni legitime, activitățile militare expediționare, efectuate în scopul apărării teritoriului și a populației proprii sau aparținând alianței de state din care face parte statul respectiv. Articolul 5 al Tratatului de la Washington, care este susținut, din punct de vedere legislativ, de Articolul 51 din Carta Organizației Națiunilor Unite, angajează statele membre NATO ca, „în cazul unui atac armat împotriva uneia sau mai multora” dintre țările membre, să treacă la

*Statul Major al Forțelor Aeriene
e-mail: cotigastefan@yahoo.com

folosirea forței militare. Atunci când se recurge la acest mijloc de apărare, forțele armate care vin în sprijinul țărilor atacate vor trebui să desfășoare operații militare pe teritoriile naționale ale altor state, deci vor trebui să desfășoare *activități militare expediționare*.

Pentru a putea fi dislocate în Zona de Operații Întrunite și pentru a putea să-și atingă obiectivele militare și misiunile primite, aceste forțe expediționare vor trebui să fie sprijinite, din punct de vedere logistic, cu bunurile și cu serviciile necesare.

Sprijinul logistic care trebuie acordat trupelor unui stat, participante la o activitate militară (o operație întrunită sau un exercițiu multinațional), pe teritoriul altei țări, este, în mod evident, responsabilitatea statului respectiv. Cu toate acestea, în prezent se întâlnesc, tot mai des, cazuri în care două sau mai multe țări membre sau partenere NATO participă împreună la efortul necesar susținerii logistice a forțelor proprii.

Practica militară a arătat că, atunci când capacitățile logistice a două sau mai multor națiuni au fost puse în comun, rezultatul a fost că noua capacitate astfel creată a fost mai eficientă decât însumarea propriu-zisă a capacităților logistice ale țărilor participante. Totuși, punerea în comun a acestor capacități logistice va deveni mai mult decât o simplă adunare a acestora doar dacă planificarea și utilizarea resurselor de care dispun toate națiunile participante sunt făcute în mod centralizat.

Asigurarea sprijinului națiunii gazdă este considerată de către Alianța Nord-Atlantică un factor deosebit de important în orice activitate militară. Prin acordarea sprijinului națiunii gazdă, în condițiile folosirii în mod eficient a tuturor tipurilor de resurse avute la dispoziție, se degreveză națiunile care contribuie cu trupe la activitatea militară de o mare parte din efortul logistic pe care acestea ar fi trebuit să-l facă pentru susținerea trupelor proprii în Zona de Operații Întrunite. În același timp, prin conștientizarea datelor despre resursele aflate la dispoziție și prin planificarea în comun a modului de folosire a acestora, crește probabilitatea folosirii lor în mod eficient.

În țara noastră sunt create toate condițiile legale pentru utilizarea de către forțele armate ale altor țări a tuturor resurselor avute la dispoziție pe timpul participării la o activitate militară multinațională,

în aceleași condiții de accesibilitate și de achitare a contravalorii ca pentru militarii români, acolo unde, când și în ce cantitate este nevoie.

Conceptul de sprijin al națiunii gazdă este implementat în toate țările membre NATO, prin intermediul MC 334/2 și *Allied Joint Doctrine for Host Nation Support (AJP-4.5(A))*, publicații în care sprijinul națiunii gazdă este definit ca fiind *asistența militară și civilă oferită în timp de pace, situații de criză sau în caz de conflict de către o națiune gazdă forțelor aliate sau ale unei organizații internaționale care sunt localizate, operează sau se află în tranzit pe teritoriul acelei națiuni*¹.

Planificarea efectivă a sprijinului națiunii gazdă poate demara în momentul primirii de la structura autorizată a forțelor armate aparținând unei țări membre sau partenere NATO a *Cererii de sprijin al națiunii gazdă* pentru o activitate militară care urmează să aibă loc pe teritoriul național al unei țări gazdă, membră sau partener NATO.

În conformitate cu doctrina Alianței Nord-Atlantice, etapele obligatorii care trebuie parcurse în procesul de planificare a sprijinului complex al națiunii gazdă sunt următoarele:

- *etapa 1*: transmiterea Cererii de sprijin a națiunii gazdă (HNSREQ-HNS Request Letter) și elaborarea Memorandumului de Înțelegere HNS (MOU HNS-Memorandum of Understanding HNS);
- *etapa a 2-a*: elaborarea Concepției Cerințelor (COR-Concept of Requirements);
- *etapa a 3-a*: elaborarea Declarațiilor de Cerințe (SOR-Statement of Requirements) inițiale;
- *etapa a 4-a*: elaborarea Acordului Tehnic (TA-Technical Arrangement) pentru acordarea sprijinului complex al națiunii gazdă;
- *etapa a 5-a*: elaborarea Aranjamentelor de Implementare Întrunită (JIA-Joint Implementation Arrangement) pentru acordarea sprijinului complex al națiunii gazdă².

Direcțiile principale de acțiune care trebuie urmate de structurile logistice cu responsabilități în acest domeniu din Armata României pentru planificarea și acordarea în condiții bune a sprijinului națiunii gazdă o reprezintă *identificarea domeniilor potențiale și a facilităților specifice acordării acestui tip de sprijin logistic*.

În România au fost identificate și se regăsesc, în legislația națională și în cele mai reprezentative

lucrări de specialitate, următoarele *domenii potențiale de acordare a sprijinului națiunii gazdă*:

- capabilitățile de sprijin direct al procesului de primire, de staționare temporară, de continuare a deplasării și de integrare a forțelor (RSOI);
- facilitățile de instruire, poligoane de antrenament;
- prepoziționarea stocurilor de echipamente și de materiale;
- infrastructura națională de transport;
- infrastructura de comunicații și informatică³.

Țările membre NATO, prin mărirea și modernizarea capabilităților proprii special destinate sprijinului logistic, pot facilita, în mod substanțial, sarcinile care le revin comandanților forțelor aliate participante la activități militare pe teritoriul lor național în dezvoltarea unui suport logistic al respectivei activități militare.

În acordarea de către țara noastră a sprijinului națiunii gazdă este esențială determinarea bunurilor și serviciilor care se pot pune la dispoziția forțelor armate străine care participă la activități militare pe teritoriul României, cu precizarea că modul de calcul al prețului acestora este prevăzut prin ordine ale ministrului apărării naționale.

Sprijinul națiunii gazdă acordat forțelor armate ale unei națiuni vizitatoare constă, de regulă, în punerea la dispoziția acestor forțe a bunurilor și a serviciilor disponibile în Zona de Operații Întrunite de către structurile specializate din țara noastră, cu condiția obligatorie ca, prin oferirea acestui sprijin logistic, să nu fie afectată capacitatea structurilor Armatei României de a-și îndeplini sarcinile și misiunile primite.

Pentru realizarea unei eficiențe sporite a procesului de acordare a sprijinului națiunii gazdă, se elaborează o strategie logistică de aprovizionare cu bunuri materiale și cu servicii, atât timp cât forțele armate străine participă la respectiva activitate militară pe teritoriul național, prin aceasta urmărindu-se crearea unei corespondențe cât mai strânse între necesitățile logistice ale acestor forțe și bunurile și serviciile asigurate.

În urma solicitării reprezentanților acestora și potrivit prevederilor legislației naționale, Ministerul Apărării Naționale poate pune la dispoziția forțelor armate străine solicitante produse din stocul propriu, imobile, spații și facilități de depozitare sau de

prepoziționare din patrimoniul propriu în vederea închirierii, iar structurile militare specializate din subordine pot presta diverse servicii în folosul acestor forțe. Condițiile în care se face contractarea acestor bunuri și servicii și acordarea asistenței de specialitate în domeniul contractării produselor și serviciilor sau închirierii bunurilor mobile sau imobile, necesare forțelor armate străine participante la activități militare pe teritoriul național, vor fi stipulate în Memorandumurile de Înțelegere și în Acordurile Tehnice, care vor fi încheiate pentru asigurarea sprijinului națiunii gazdă pe timpul participării forțelor armate străine respective la activități militare pe teritoriul României.

Aceste bunuri și servicii pot fi puse la dispoziție pentru forțele armatelor străine *gratuit*, când acest lucru este prevăzut în tratatele sau în acordurile încheiate între țara noastră și statele participante la activități militare pe teritoriul național, iar în toate celelalte cazuri acestea se pun la dispoziție *contra cost*.

De asemenea, achiziționarea produselor și serviciilor necesare forțelor armate străine pe timpul participării la activități militare pe teritoriul național al României se poate face prin apelarea la serviciile de asistență în domeniul încheierii contractelor, oferite la cererea reprezentanților acestor forțe armate străine de către structurile specializate ale Ministerului Apărării Naționale, care pot pune la dispoziția națiunilor participante la activități militare pe teritoriul național toate informațiile solicitate privind agenții economici autorizați pentru comercializarea produselor și serviciilor necesare acestora.

Contravaloarea financiară a bunurilor livrate și a serviciilor prestate către forțele armate străine care participă la activități militare pe teritoriul național al României se calculează prin intermediul unor formule stabilite prin ordine al ministrului apărării naționale, la care se adaugă taxele și accizele prevăzute de legislația națională.

Dacă țara noastră poate asigura forțelor armate străine materiale sau echipamente doar prin împrumutarea acestora, articolul împrumutat este identificat prin codul național sau prin codul NATO, de identificare a articolului, și prin numărul său de serie, iar în situația în care articolul care a fost împrumutat nu a fost înapoiat structurilor logistice românești și pe care îl au în gestiune în intervalul de timp stabilit sau este returnat în altă

stare calitativă, cu grad de uzură peste normal, România poate revendica costurile implicate, costuri care trebuie agreate de părți pentru fiecare caz în parte, compensarea făcându-se, ulterior, prin rambursare.

La nivelul Armatei României, *principalele facilități naționale* dedicate sprijinului națiunii gazdă declarate, care pot fi puse la dispoziția membrilor sau partenerilor NATO care participă la activități militare pe teritoriul național, sunt:

- aeroporturi de debarcare/îmbarcare (Aerial Ports of Debarkation/Embarkation – APOD/Es);
- porturi maritime de debarcare/îmbarcare (Sea Ports of Debarkation/Embarkation – SPOD/Es);
- terminale de cale ferată folosite pentru debarcare/îmbarcare (Rail Ports of Debarkation/Embarkation – RPOD/Es);
- garnizoane aflate în coordonarea statelor majore ale categoriilor de forțe ale armatei, care pot asigura facilități și servicii specifice sprijinului națiunii gazdă.

Aceste porturi și aeroporturi identificate ca SPOD/E, respectiv APOD/E, trebuie să aibă în propria formă de organizare spații de lucru, de depozitare, de mentenanță, destinate alimentării cu combustibili, pentru asistență medicală, servicii de transport pentru personal etc., necesare pentru îndeplinirea, în condiții bune, a sarcinilor logistice primite.

Pentru situațiile de tranzitare a teritoriului național al României, statul român poate oferi servicii de transport personal și de tehnică, prin intermediul infrastructurilor de transport naționale, atât între localitățile situate pe teritoriul național, cât și pe rute, care duc în afara teritoriului național, în funcție de solicitările primite.

Utilizarea infrastructurilor destinate transportului fie că sunt în proprietate publică, fie că se află în proprietatea privată a unor companii sau societăți naționale, este liberă și deschisă tuturor, iar transporturile militare se desfășoară pe baza unor Acorduri Tehnice între Ministerul Apărării Naționale și companiile sau societățile naționale specializate.

Putem enumera, printre obiectivele esențiale pentru planificarea sprijinului logistic în activitățile militare desfășurate pe teritoriul național cu participarea altor forțe din Alianță, identificarea

din timp și disponibilizarea capacităților de infrastructură existente pe teritoriul național al României. Extinderea și îmbunătățirea calității infrastructurilor destinate transportului de personal și de mărfuri din țara noastră va influența semnificativ calitatea inventarului de capacități oferite de România pentru sprijinul forțelor armate străine care participă la activități militare pe teritoriul național.

Datorită importanței deosebite a infrastructurii strategice în acordarea sprijinului națiunii gazdă, România este, în prezent, implicată în planificarea și în derularea unor programe complexe de modernizare a tuturor componentelor acesteia, care urmează să ajute atât la dezvoltarea economică a țării, cât și la asigurarea securității naționale. Acest proces se va accentua în anii următori și va urmări, pentru început, modernizarea infrastructurii portuare și aeroportuare, precum și a infrastructurii naționale de transport feroviar și rutier.

Unele obiective deosebit de importante de infrastructură strategică pot fi incluse în Pachete de Capabilități specifice din cadrul Programului NATO pentru Investiții în Securitate (NSIP), pentru a fi finanțate prin intermediul fondurilor comune NATO.

În ultimii ani, domeniile de aplicare a sprijinului națiunii gazdă au fost extinse, prin includerea, printre bunurile și serviciile consacrate în practica militară, a altora noi, adaptate cerințelor unor forțe armate NATO moderne.

Pe timpul staționării pe teritoriul național al României, membrii forței, componente civile și membrii de familie ai acestora pot achiziționa produse și servicii pentru consumul propriu, prin accesarea piețelor locale, în aceleași condiții ca cetățenii români⁴.

Reprezentanții comandamentului NATO responsabil de respectiva activitate militară, precum și cei ai forțelor participante la activități militare pe teritoriul României pot încheia, în mod direct, contracte cu furnizorii comerciali români pentru achiziția de materiale, servicii sau pentru orice alt tip de sprijin logistic necesar forțelor participante.

Sprijinul națiunii gazdă oferit forțelor aliate sau unei națiuni trimițătoare va fi rambursat, iar valoarea rambursării va depinde de standardele naționale de cost, care vor fi puse la dispoziția comandantului NATO și/sau națiunilor trimițătoare. În cazul în care standardele naționale de cost nu au

fost specificate, procedurile de rambursare trebuie să fie detaliate în *Aranjamentele privind acordarea sprijinului națiunii gazdă (HNSA)*. STANAG-ul 2034 (CSS NATO Proceduri Standard pentru Asistența Mutuală Logistică) furnizează un ghid pentru determinarea condițiilor în care se face rambursarea⁵.

În funcție de cum a fost negociată între părți și de cum este specificat în Memorandurile de Înțelegere, în Acordurile Tehnice sau în Aranjamentele de Implementare Întrunită, finanțarea activităților militare desfășurate pe teritoriul României poate fi: *națională, împărțită între mai multe națiuni sau comună NATO*⁶.

Aceste moduri de finanțare sunt definite astfel:

- *finanțarea națională* – în acest caz, costurile participării la activitatea militară sunt suportate de fiecare națiune pentru trupele proprii;
- *finanțarea împărțită între mai multe națiuni* – în acest caz, cheltuielile sunt repartizate între mai multe națiuni, iar aceste cheltuieli sunt suportate în comun;
- *finanțarea comună NATO* – acest tip de finanțare poate fi făcută doar atunci când comandantul NATO stabilește că anumite costuri pot face obiectul finanțării comune NATO.

Procedurile care vor fi aplicate pentru susținerea financiară a unei activități militare vor fi stabilite prin Memorandumul de Înțelegere, elaborat în vederea acordării sprijinului națiunii gazdă, iar detaliile privind plata, modul de împărțire a costurilor și formulele de stabilire a prețurilor vor fi stipulate în acordurile suplimentare care vor fi încheiate ulterior elaborării acestui Memorandum.

Detaliile aranjamentelor financiare finale trebuie stabilite înainte de începerea afluxului forțelor armate străine în țara noastră, mai ales pentru că achizițiile care nu au fost aprobate în prealabil, pentru a face obiectul finanțării comune NATO, nu vor primi acest tip de finanțare.

Țara noastră poate acorda acestor forțe, din punct de vedere fiscal, următoarele *facilități*:

- este permis importul în și exportul temporar din România, fără plata taxelor vamale a vehiculelor de serviciu aparținând membrilor forței sau componentei civile;
- este permis importul temporar de tehnică, echipament militar și resurse logistice aparținând

forței vizitatoare și destinate utilizării exclusive de către aceasta în vederea îndeplinirii de activități militare pe teritoriul României, fără plata taxelor vamale, dacă acestea sunt în cantități rezonabile;

- sunt exceptate de la plata taxelor vamale combustibilii și lubrifianții destinați în exclusivitate utilizării lor de către forță sau de componenta civilă pentru operarea vehiculelor și echipamentelor militare din înzestrarea acestora;

- sunt scutite de la plata taxei pentru utilizarea drumurilor publice vehiculele aparținând forței sau componentei civile;

- este permis importul temporar al vehiculelor personale aparținând membrilor forței și componentei civile fără plata taxelor vamale;

- este permis, în aceleași condiții ca și importul acestora, exportul bunurilor importate exceptate de la plata taxelor vamale⁷;

- autoritățile României nu percep taxe sau impozite pe veniturile realizate de către membrii forței și componentei civile în această calitate sau pe bunurile mobile aflate în proprietatea lor în perioada staționării pe teritoriul național⁸;

- potrivit art. 294 alin. (1) lit. n) din Codul fiscal, sunt scutite de taxă pe valoarea adăugată livrările de bunuri și/sau prestările de servicii către un alt stat membru decât România, destinate forțelor armate ale unui stat membru NATO, altul decât statul membru de destinație, pentru utilizarea de către forțele în cauză sau de către personalul civil care le însoțește sau pentru aprovizionarea popotelor sau cantinelor lor, atunci când forțele respective participă la o acțiune comună de apărare⁹;

- potrivit prevederilor art. 294 alin. (1) lit. m) din Codul fiscal, sunt scutite de taxă pe valoarea adăugată livrările de bunuri netransportate în afara României și/sau prestările de servicii efectuate în România, destinate fie forțelor armate ale celorlalte state membre NATO pentru utilizarea de către forțele în cauză sau de către personalul civil care le însoțește, fie pentru aprovizionarea popotelor sau cantinelor acestora, atunci când forțele respective participă la o acțiune comună de apărare (acțiunea comună de apărare este definită ca fiind efortul comun de apărare a statelor membre NATO)¹⁰.

Se pot aplica scutiri de la plata taxelor doar atunci când statul român și-a asumat acest lucru printr-un tratat care prevede aplicarea acestor scutiri față de statul căruia îi aparține structura militară beneficiară.

România va impune acestor forțe vizitoare următoarele restricții fiscale:

- nu va fi scutit de la plata taxelor vamale importul bunurilor de orice gen, altele decât cele destinate exclusiv îndeplinirii mandatului încredințat;

- vehiculele personale aparținând membrilor forței și componenteii civile importate temporar nu vor fi exceptate de la plata taxei de utilizare a drumurilor publice;

- înstrăinarea bunurilor importate, care au fost exceptate de la plata taxelor vamale este posibilă numai în condițiile plății tuturor taxelor de la care au fost exceptate inițial;

- la veniturile realizate de către membrii forței și componenteii civile în această calitate sau la bunurilor mobile aflate în proprietatea lor pe perioada staționării pe teritoriul național al României, regimul impozitelor și taxelor este cel stabilit de legislația națională în domeniu și de acordurile internaționale la care țara noastră este parte;

- vor fi percepute taxe sau impozite pe veniturile și pe bunurile realizate ca efect al unor activități, altele decât cele care decurg din calitatea de membru al forței sau componenteii civile¹¹.

În conformitate cu legislația românească și cu cea internațională în domeniu, scutirea de taxa pe valoarea adăugată se poate face *în mod direct* sau *prin restituire*¹².

Procedurile folosite de Armata României în relațiile cu statele membre NATO pentru cererea, oferirea, facturarea, primirea și rambursarea sprijinului logistic acordat sub formă de produse și de servicii, în timp de pace sau în situații de criză sau război, sunt reglementate prin intermediul a două acorduri de standardizare NATO, implementate integral în țara noastră, și anume: *STANAG-ul 2034 LOG Edition 6-NATO Standard Procedures for Mutual Logistic Assistance* și *STANAG-ul 3113 ASSE Edition 7- Provision of Support to Visiting Personnel, Aircraft and Vehicles*.

Totuși, procedurile descrise în aceste acorduri pot fi folosite doar în completarea procedurilor de aprovizionare existente în acel moment în Armata României, fără ca acestea să înlocuiască în vreun fel aceste proceduri naționale.

În Armata României, centralizarea cererilor și elaborarea de solicitări către ministrul Apărării Naționale pentru obținerea aprobărilor de asigurare

a sprijinului logistic (bunuri materiale sau servicii) pentru forțele armate ale altui stat membru NATO este Direcția Logistică din Statul Major al Apărării.

Națiunile sunt responsabile pentru susținerea logistică atât a propriilor forțe, cât și a personalului pe care l-au alocat în compunerea forțelor Alianței Nord-Atlantice.

În situația în care sprijinul națiunii gazdă nu este acordat în mod gratuit, plata produselor și serviciilor achiziționate de către forțele armate străine participante la activități militare pe teritoriul național, în funcție de durata staționării pe teritoriul național, de tipul și de cantitatea produselor, precum și în funcție de natura serviciilor, se poate face într-una dintre următoarele modalități: prin *plată în numerar*, prin *rambursare*, prin *înlocuire* sau prin *schimb de valoare egală*¹³.

Cazurile când se folosesc aceste modalități de plată sunt următoarele:

- *plata în numerar* este utilizată, de obicei, în cazul activităților militare de dimensiuni mici și de scurtă durată;

- *rambursarea* este aplicată, în cele mai multe cazuri, și se face prin trimiterea facturilor către părțile beneficiare, după efectuarea sau livrarea produselor sau serviciilor;

- *înlocuirea* se face plătind furnizorului cu transfer de produse și servicii, similare cu produsele furnizate și serviciile efectuate de acesta;

- *schimbul de valoare egală* se face prin evaluarea, în termeni monetari, a produselor oferite și a serviciilor efectuate, după care beneficiarul va plăti furnizorului prin transfer bunurile și serviciile care au fost de comun acord estimate a fi de valoare egală cu produsele furnizate și cu serviciile efectuate de către furnizor.

Plățile pot fi realizate în RON, EUR, USD sau în orice alte valute, potrivit prevederilor Acordurilor Tehnice încheiate pentru facilitarea desfășurării respectivelor activități militare.

Un caz special este cel al rambursării sprijinului logistic oferit forțelor armate aparținând Statelor Unite ale Americii, participante la activități militare pe teritoriul României, care, datorită relației speciale și a parteneriatului strategic dintre țara noastră și SUA, este reglementat mult mai detaliat, necesită mai puține acțiuni birocratice și se face în conformitate cu Acordul dintre Ministerul Apărării Naționale din România și Departamentul Apărării

al Statelor Unite ale Americii privind achizițiile și serviciile reciproce (US-ROU-02), semnat la București, la 28 noiembrie 2012, și la Stuttgart, la 5 decembrie 2012, și aprobat prin Hotărârea Guvernului României nr. 93, din 13 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României nr. 161/2013.

Concluzii

Evoluția mediului de securitate local și internațional și apariția noilor tipuri de conflicte care necesită participarea la activități militare expediționare necesită o modernizare permanentă a proceselor de planificare și de acordare a sprijinului națiunii gazdă.

Sprijinul națiunii gazdă cuprinde, în primul rând, pregătirea, din timp de pace, a teritoriului național pentru apărare, în vederea asigurării unei recepții rapide și a susținerii transportului fluxurilor de resurse umane și materiale spre zona unde vor avea loc activitățile militare.

Legislația națională a României cuprinde prevederi referitoare la toate tipurile de susținere care pot fi acordate forțelor armate străine pentru facilitarea participării acestora la activități militare pe teritoriul național, precum și la metodele de compensare a acestui sprijin logistic și procedurile necesare a fi urmate pentru aceste compensări.

Finanțarea activităților militare desfășurate pe teritoriul unei alte țări poate fi făcută într-unul dintre următoarele trei moduri: *națională, cu cheltuielile repartizate între mai multe națiuni, sau cu finanțare comună NATO*, iar modul de finanțare a activităților militare respective trebuie negociat și stabilit înainte de începerea afluirii respectivelor forțe armate străine în țara noastră.

Țara noastră acordă o serie de facilități și impune anumite restricții forțelor armate străine care participă la activități militare pe teritoriul României, iar atunci când nu există posibilitatea legală de scutire de taxe, de dobânzi, de speze și de alte impozite sau taxe similare, acestea nu pot fi mai mari decât cele aplicate forțelor armate ale României.

Tipurile și cantitățile de bunuri și de servicii care vor fi puse la dispoziția forțelor armate străine participante la activități militare, pe teritoriul național, se stabilesc în funcție de solicitările acestora și de disponibilitatea resurselor în Zona de Operații Întrunite și doar dacă acordarea acestui

sprijin nu afectează angajamentele asumate sau capacitatea de luptă a Armatei României.

NOTE:

1 NATO, *AJP-4.5 (A) Allied Joint Doctrine for Host Nation Support*, Edition B, Version 1, May 2013, Brussels, p. 13.

2 *Ibidem*, pp. 31-38.

3 *Concepția și procedurile specifice privind acordarea de către România a sprijinului națiunii gazdă (HNS) pentru acțiunile militare ale statelor membre NATO și parteneri pe teritoriul național*, ediție revizuită, aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, nr. 102/2010, pp. 20-22.

4 *Ibidem*, art. 51, p. 19.

5 NATO, *AJP-4.5 (A) Allied Joint Doctrine for Host Nation Support*, Edition B, Version 1, May 2013, Brussels, p. 21.

6 *Ibidem*, p. 21.

7 *Concepția și procedurile specifice privind acordarea de către România a sprijinului națiunii gazdă (HNS) pentru acțiunile militare ale statelor membre NATO și parteneri pe teritoriul național*, ediție revizuită, aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 102/2010, art. 44, p. 17.

8 *Concepția și procedurile specifice privind acordarea de către România a sprijinului națiunii gazdă (HNS) pentru acțiunile militare ale statelor membre NATO și parteneri pe teritoriul național*, ediție revizuită, aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, nr. 102/2010, art. 45, p. 18.

9 *Ordinul nr. 4146/2015 din 30 decembrie 2015 pentru aprobarea Normelor privind aplicarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. j), k), l), m) și n) din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal și la art. X și XI din Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind statutul forțelor Statelor Unite ale Americii în România, semnat la Washington la 30 octombrie 2001, ratificat prin Legea nr. 26/2002*, Monitorul Oficial al României, nr. 33, București, 2016, art. 1, al. 6, p. 3.

10 *Ibidem*, art. 1, al. 7, p. 3.

11 *Concepția și procedurile specifice privind acordarea de către România a sprijinului națiunii gazdă (HNS) pentru acțiunile militare ale statelor membre NATO și parteneri pe teritoriul național*, ediție revizuită, aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, nr. 102/2010, art. 44-45, pp. 17-18.

12 *Ordinul nr. 4146/2015, din 30 decembrie 2015, pentru aprobarea Normelor privind aplicarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. j), k), l), m) și n) din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal și la art. X și XI din Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind statutul forțelor Statelor Unite ale Americii în România, semnat la Washington, la 30 octombrie 2001, ratificat prin Legea nr. 26/2002*, Monitorul Oficial al României, nr. 33, București, 2016, art. 2-3, pp. 4-8.

13 *Concepția și procedurile specifice privind acordarea de către România a sprijinului națiunii gazdă (HNS) pentru acțiunile militare ale statelor membre NATO și parteneri pe teritoriul național*, ediție revizuită, aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, nr. 102/2010, art. 46, p. 18.

BIBLIOGRAFIE

*** *Legea nr. 291, din 2 noiembrie 2007, privind intrarea, staționarea, desfășurarea de operațiuni sau tranzitul forțelor armate străine pe teritoriul României*, republicată, Monitorul Oficial al României, nr. 758, București, 2007/ Monitorul Oficial al României, nr. 321, București, 2014.

*** *Legea nr. 571, din 22 decembrie 2003, privind Codul Fiscal al României, cu modificările și completările ulterioare*, Monitorul Oficial al României, nr. 927, București, 2003.

*** *Hotărârea Guvernului României nr. 93, din 13 martie 2013, pentru aprobarea Acordului dintre Ministerul Apărării Naționale din România și Departamentul Apărării din Statele Unite ale Americii privind achizițiile și serviciile reciproce (US-ROU-02)*, semnat la București, la 28 noiembrie 2012, și la Stuttgart, la 5 decembrie 2012, Monitorul Oficial al României, nr. 161, București, 2013.

Ordinul nr. 4146/2015, din 30 decembrie 2015, pentru aprobarea Normelor privind aplicarea scutirii de taxă pe valoarea adăugată prevăzute la art. 294 alin. (1) lit. j), k), l), m) și n) din Legea nr. 227/2015 privind Codul Fiscal și la art. X și XI din Acordul dintre România și Statele Unite ale Americii privind statutul forțelor SUA în România, semnat la Washington, la 30 octombrie 2001, ratificat prin Legea nr. 26/2002, Monitorul Oficial al României, nr. 33, București, 2016.

Concepția și procedurile specifice privind acordarea de către România a sprijinului națiunii

gazdă (HNS) pentru acțiunile militare ale statelor membre NATO și parteneri pe teritoriul național, ediție revizuită, aprobată prin Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, nr. 102/2010.

Memorandum de înțelegere între Guvernul României și Comandamentul Suprem al Forțelor Aliate din Europa și Comandamentul Suprem Aliat pentru Transformare privind acordarea sprijinului națiunii gazdă pentru executarea operațiilor și exercițiilor NATO, semnat la Mons, Belgia, la 6 aprilie 2006 și 10 aprilie 2006.

MC 334/2 - NATO Principles and Policies for Host Nation Support (HNS), Brussels, NATO, 2004.

AJP-4.5 (A) Allied Joint Doctrine for Host Nation Support, Edition B, Version 1, Brussels, NATO, May 2013.

Minculete Gheorghe, Răpan Daniela, *Unele abordări ale corelației spațiu-timp-tehnologie specifice războiului viitorului*, Revista „Impact Strategic” nr. 1 (42)/2012.

Minculete Gheorghe, *Abordări moderne ale managementului logistic*, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, 2015.

Pînzariu Sorin, *Aspecte generale privind principiile acordării de către România a Sprijinului națiunii-gazdă*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2007.

Popa Vasile, *Sprijinul națiunii-gazdă*, Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”, București, 2006.